

Konstytucja Republiki Litewskiej

REPUBLIKA LITEWSKA

Podstawy koncepcji

Państwo Litewskie jest niepodległą demokratyczną Republiką.

Suwerenność na Litwie należy do narodu Litwy, który realizuje ją bezpośrednio w drodze referendum albo poprzez wybranych demokratycznie swych przedstawicieli do Sejmu.

Naród Litwy tworzą osoby pochodzenia litewskiego, jak też mieszkający stale od dawna na terytorium Litwy etnograficznie ludzie innych narodowości, którzy uważają się za stałych mieszkańców Litwy, oraz inne osoby, które w trybie ustalonym przez ustawę uzyskały obywatelstwo Litwy.

Nikt nie może kępować lub ograniczać suwerenności Narodu; żadna część Narodu lub poszczególne osoby nie może przywłaszczać suwerennej mocy należącej do całego Narodu.

Obywatele Republiki Litewskiej mają prawo przeciwstawiać się wszystkim, którzy przemocą dokonują zamachu na suwerenność i integralność Państwa Litewskiego.

Pełnomocnictwa Państwa wynikają z suwerenności Narodu.

Republika Litewska samodzielnie rozstrzyga wszystkie zagadnienia jej polityki wewnętrznej i zagranicznej na podstawie tej Konstytucji oraz ustaw Republiki Litewskiej.

Republika Litewska pod względem formy rządów jest Republiką demokratyczną, w której władzę państwową realizują Sejm wybrany w drodze wyborów demokratycznych, Prezydent i Rząd Republiki, jak też Sąd.

Każda instytucja władzy państwowej jest samodzielną: Sejm jest jedynym prawodawcą, Prezydentowi i Rządowi przypada funkcje władzy wykonawczej, Sąd dokonuje wymiaru sprawiedliwości. Społem wszystkie instytucje władzy są powiązane ze sobą, Konstytucja i ustawy ustalają ich wzajemne stosunki prawne, sposoby i formy kontroli działalności. Takie rozgraniczenie władzy i jej przeciwwaga oznaczają, że żadna instytucja państwowa nie może skoncentrować całkowitej i absolutnej władzy, są wzajemnie przez siebie kontrolowane.

Republika Litewska jest państwem prawnym. Jej działalność i stosunki ze swymi obywatelami i osobami prawnymi opierają się na Konstytucji i ustawach Republiki Litewskiej, przyjętych w trybie demokratycznym. Granice siły instytucji władzy ustalają Konstytucja i ustawy. Żadne akty i działania prawne nie mogą przeciwstawiać się Konstytucji. Wszystkie instytucje władzy, osoby urzędowe i obywatele są równi w obliczu ustaw.

Konstytucja jest całościowym i stosowanym bezpośrednio aktem — każdy może bronić swoich praw i interesów, opierając się na konkretnych normach Konstytucji.

Państwo gwarantuje nadzór konstytucyjny po to, aby cała władza państwowa działała zgodnie z Konstytucją.

Prawo inicjatywy ustawodawczej mają Prezydent, członkowie Sejmu, Gabinet Ministrów, Sąd Najwyższy.

Terytorium Republiki Litewskiej jest integralne i niepodzielne, jej granice państwowe ustalone są na podstawie umów zawartych przez Państwo Litewskie i tylko na zasadzie układów międzynarodowych Litwy mogą być zmieniane.

Republika Litewska uznaje zasadę nie naruszalności istniejących granic. Zobowiązuje się ona do nienaruszania obcych jej granic z państwami sąsiednimi, chociaż niektóre faktycznie granice nie zgadzają się z granicami ustalonymi w układach międzynarodowych.

Republika Litewska jest jednolitym (unitarnym) państwem, dlatego jej terytorium nie może być dzielone na jakikolwiek inne twory państwowe. Republika Litewska zarządza swym terytorium ustalając administracyjno-terytorialny jego podział dla funkcjonowania lokalnej administracji państwowej i samorządu terytorialnego. Podział administracyjno-terytorialny ustala Sejm. System i zasady podziału administracyjno-terytorialnego ustalane są w Konstytucji.

Gospodarka Litwy opiera się na prawie własności i inicjatywy prywatnej. Konstytucja zabrania monopolizacji rynku i strzeże wolności konkurencji, ustala granice regulacji państwowej finansów, tryb funkcjonowania systemu finansów, kształtowania i realizacji budżetu. Ustawy powinny strzec tego, aby inicjatywa gospodarcza nie była realizowana ze szkoda dla ogólnego dobrobytu, praw i wolności obywateli.

Uznaje się prawo do strajków. W instytucjach państwowych może być ono ograniczone ustawowo.

Obywatelstwo Republiki Litewskiej uzyskuje się przez urodzenie się oraz innymi sposobami uzyskiwania obywatelstwa, ustalonymi przez ustawę Obywateli Republi-

ki Litewskiej może utracić obywatelstwo, zrzekając się go, jak też uzyskując obywatelstwo obcego państwa. Tylko w wyjątkowych przypadkach, jakie ustala Konstytucja, Republika Litewska uznaje obywatelstwo podwójne. Tryb uzyskania i utraty obywatelstwa ustala ustawa o obywatelstwie.

Wszyscy obywatele są równi. Państwo broni swych obywateli niezależnie od ich narodowości, miejsca zamieszkania, chroni wolność, honor, zdrowie, życie i własność osoby.

Obywatele bez ograniczeń korzystają ze swych praw i wolności. Ustawo te prawa i wolności mogą być ograniczane tylko w takim stopniu, o ile tego wymaga ochrona porządku publicznego, zdrowie, bezpieczeństwo, prawa i wolności innych obywateli.

Republika Litewska uznaje podstawowe prawa człowieka nie tylko dla swych obywateli, ale też dla innych osób mieszkających stale lub czasowo na jej terytorium. Status prawny obywateli i osób bez obywatelstwa reguluje osobna ustawa.

Obywatele Republiki Litewskiej — mężczyźni mają powinność odbycia służby w ochronie kraju lub służby alternatywnej.

Państwo i Kościoły (wszystkie wyznania) są niezależne w swych dziedzinach i współpracują dla dobra człowieka i społeczeństwa.

W Republice Litewskiej nie stosuje się kar śmierci.

Osoby, należące do mniejszości narodowych, religijnych i językowych nie mogą być pozbawione prawa do tego, aby wspólnie z innymi członkami takiej mniejszości posiadać własną kulturę, wyznawać i praktykować swą religię, uczyć się i posługiwać językiem ojczystym, posiadać własne placówki kultury i oświaty.

Językiem państwowym Republiki Litewskiej jest język litewski. Używa się go we wszystkich urzędach i organizacjach Republiki Litewskiej.

W lokalnych urzędach i organizacjach jednostek administracyjno-terytorialnych, które zwracają zamieszkuje mniejszość narodowa, obok państwowego języka litewskiego używa się języka tej mniejszości narodowej (miejscowego).

Stolicę, godło, flagę i hymn Republiki Litewskiej ustala się w osobnych artykułach Konstytucji.

PRAWA I WOLNOŚCI CZŁOWIEKA I OBYWATELA

Prawa i wolności człowieka należą doń z przyrodzenia, tj. nie mogą ich dać mu ani państwo, ani jakakolwiek partia, ani konkretne osoby urzędowe. Za prawa i wolności człowiek nie powinien nikomu odpowiadać się.

Realizując swe prawa i korzystając ze swych wolności człowiek nie może doznać żadnych ograniczeń poza przewidzianymi w ustawie i jedynie dlatego, aby zostały uchronione prawa i wolności innych ludzi, ponieważ człowiek ma zobowiązania wobec społeczeństwa.

Równość ludzi. Wszyscy ludzie są równi, niezależnie od płci, pochodzenia, ras, narodowości, języka, wyznania, zaprzatwa religijnych i politycznych. Pod tym względem nie mogą być stosowane żadne ograniczenia i przywileje.

Nietykalność osobista. Osoba człowieka jest nietykalna. Niedopuszczalne są tortury, stosowanie okrutnej siły fizycznej i oddziaływania psychicznego. Niedopuszczalne są czynności poniżające honor i godność człowieka.

Wolność człowieka. Każdy człowiek jest wolny. Może on być ścigany, ujęty, uwięziony lub doznać innych ograniczeń wolności wyłącznie na zasadach i w trybie przewidzianych przez ustawę.

Prawo własności. Człowiek sam lub wspólnie z innymi może mieć własność. Gwarantuje się prawo dziedziczenia.

Prawo własności może być ograniczone celem wykorzystania własności tylko na potrzeby społeczne z przestrzeganiem ustaw i sprawiedliwym wynagrodzeniem.

Własność wykorzystuje się bez wyządzenia szkody życiu i zdrowiu, wolności, honorowi i godności innych ludzi.

Wolność myśli, sumienia i wyznania. Każdy człowiek może bez preszkołk wyrażać swe poglądy, sam lub wspólnie z innymi swobodnie wyznawać jakikolwiek wiarę, spełniać obrzędy religijne. Nikt nie może być zmuszony do postępowania wbrew swemu sumieniu i przekonaniom.

Wolność przekonań. Przekonania swobodnie wyraża się jakimkolwiek sposobem (słownie, pisemnie, obrazem, poprzez

prasę, radio, TV itp.). Każdy może swobodnie wybierać i rozpowszechniać informacje. Wolność wyrażania przekonań oraz zbierania i upowszechniania informacji może być ustawowo ograniczana ze względów bezpieczeństwa państwowego, ochrony honoru i godności, prywatnego życia człowieka, wykrywania przestępstw.

Prawo do nauki. Człowiekowi do lat 16 zapewnia się ogólne wykształcenie albo nauczanie zawodowe i techniczne. Wyższe studia powinny być jednakowo dostępne wszystkim zgodnie ze zdolnościami każdego człowieka. Prócz państwowymi zakładów naukowych i dydaktycznych mogą być też otwierane zakłady naukowe i dydaktyczne należące do osób fizycznych lub prawnych.

Prawo do wartości kultury. Każdy człowiek może swobodnie uczestniczyć w życiu społeczno-kulturalnym, tworzyć dobra sztuki i nauki i swobodnie z nich korzystać. Chronione są interesy duchowe i materialne autora, zaistełta w związku z twórczością naukową, literacką i artystyczną.

Prawo do pokojowych zgromadzeń. Ludzie mogą swobodnie gromadzić się niezbrojeni na pokojowe zebrania i demonstracje. Ich tryb ustala ustawa.

Prawo do stowarzyszeń. Ludzie mogą swobodnie stowarzyszać się; ich stowarzyszenia rejestruje się w trybie ustalonym przez prawo.

Zabronione są stowarzyszenia mające przestępczy cel i o tajnym charakterze paramilitarnym. Stowarzyszenia, które dopuściły się wykroczeń przeciwko ustawie, są rozwiązane lub ich działalność zawieszona wyłącznie zgodnie z umowianą decyzją sądu.

Nikt nie może zmuszać i być zmuszanym do przynależności do jakiegokolwiek stowarzyszenia.

Prawo do pracy. Każdy człowiek ma prawo do swobodnego wyboru pracy lub zajęcia, bezpiecznych warunków pracy, ochrony przed bezrobociem.

Pracę przymusową jest zabroniona, z wyjątkiem pracy skazanych przez sąd w miejscach pozbawienia wolności, jak też obowiązkowej pracy obywateli w szczególnych wypadkach (wojna lub napaść, klęski żywiołowe, epidemie itp.) i alternatywnej służby pracowniczej.

Każda praca musi być wynagradzana sprawiedliwie.

Pracujący w celu obrony swych interesów sami tworzą związki i organizacje zawodowe.

Prawo do wypoczynku. Każdy człowiek ma prawo do wypoczynku i wolnego czasu. Okres trwania pracy ogranicza ustawami. Każdy ma prawo do okresowych płatnych urlopów.

Prawo do wystarczającego poziomu utrzymania. Oznacza to: wystarczające zapewnienie dobrobytu pracującego człowieka i jego rodziny, mieszkanie, pomoc lekarską, obsługa socjalna, prawo do zapobiegania w przypadkach bezrobocia, choroby, inwalidzkiej, starości, utraty życia.

Państwo szanuje, chroni i opiekuje się rodziną, matką i dzieckiem.

Człowiek ma prawo do nieszkodliwego środowiska i zdrowych warunków życia.

Nietykalność życia prywatnego. Mieszkanie jest nietykalne. Wejście do mieszkania lub rewizja są możliwe tylko za zgodą jego właściciela lub w trybie ustalonym przez ustawę.

Gwarantuje się tajemnicę korespondencji (począta, telegraf i in.), jak też różnym telefonicznym. Wyjątek mogą stanowić przypadki ustalone przez ustawę.

Ustawowo gwarantuje się ochronę honoru człowieka, jego imienia, reputacji, życia prywatnego.

Prawo do obywatelstwa. Wszystkie dzieci obywateli Republiki Litewskiej mają obywatelstwo Republiki Litewskiej.

Inny tryb uzyskania i utraty obywatelstwa Republiki Litewskiej ustala ustawa.

Każdy obywatel ma prawo do zrzeczenia się obywatelstwa, ale nikomu nie może być ono odebrane samowolnie.

Prawo do wyboru miejsca zamieszkania. Obywatele Republiki Litewskiej mogą swobodnie wybrać miejsce zamieszkania.

Obywatele Republiki Litewskiej mają prawo wyjechać za granicę i powrócić do Ojczyzny.

Obywatele Republiki Litewskiej nie mogą być wydawani państwu zagranicznemu.

Obrona sądowna praw i wolności człowieka i obywatela. Bronione są one w sądzie, przestrzegając zasady równości wszystkich wobec prawa. Zgodnie z tą równością każdy ma prawo, aby sprawę jego publicznie i prawidłowo rozprawy niezależny i bezstronny sąd.

Każdy pociągnięty do odpowiedzialności ma prawo do udziału w sprawie. Nikt nie może być zmuszany do udania zeznań przeciwko sobie lub komuś swemu rodziemu.

Oskarżony w toku procesu sądowego uważany jest za niewinnego, dopóki nie zadekuje inaczej.

Każdy, którego prawo i wolność zostały naruszone, ma prawo do odwołania za straty materialne i moralne.

SYSTEM WŁADZY PAŃSTWOWEJ SEJMU REPUBLIKI LITEWSKIEJ

Sejm — to zgromadzenie przedstawicieli narodu Litwy, do którego należą także prawo ustawodawcze i kontrola działalności państwowej, inny, lecz tylko Konstytucja określa pełnomocnictwa Sejmu.

Do kompetencji Sejmu należy: ustalanie podatków, zatwierdzanie budżetu państwa i sprawozdanie z jego wykonania;

wyясnianie ustaw Republiki Litewskiej;

tworzenie podległych Sejmowi ciał państwowych i mianowanie ich członków;

ustawowe zatwierdzanie kompetencji instytucji państwowych oraz ich działalności;

wybieranie przewodniczącego Sejmów zastępców, ustalanie struktury i trybu Sejm;

ustalanie podziału administracyjno-terytorialnego Litwy i jego zmiany;

ratyfikowanie i denuncjowanie umów międzynarodowych Republiki Litewskiej, ogłaszanie referendum;

anulowanie aktów Gabinetu Ministrów i uchwał rad samorządów, sprzecznych z ustawami;

kontrolowanie działalności Gabinetu Ministrów i innych podległych Sejmowi instytucji;

wybieranie Prezydenta Republiki Litewskiej i alternatywy wyborów Prezydenta;

zatwierdzenie zgłoszonego przez Gabinet Ministrów lub zmiany jego składu;

przyjmowanie dymisji Gabinetu Ministrów, jak też rezygnacji poszczególnych członków rządu, zgłoszonej przez Gabinet;

podjęcie decyzji w sprawie recepcji lub nie kandydatury, którymi Prezydent zamierza mianować na odpowiedzialne stanowiska w urzędach państwowych;

w trybie obwinięcia rozstrzygać kwestie odpowiedzialności skomponowanego wyższych urzędników państwowych, usuwania ich ze stanowiska.

Sejm składa się z 99 (141) deputowanych, wybieranych w drodze powszechnych, równych, bezpośrednich wyborów tajnym głosowaniem, według proporcjonalnego (albo mieszane) systemu wyborczego.

Okres pełnomocnictw deputowanych — 4 lub 5 lat.

Do Sejmu mogą być wybierani obywatele Republiki Litewskiej, mający co najmniej 25 lat (alternatywnie — 30 lat).

Wszyscy deputowani do Sejmu mają prawo pracować w Sejmie. Obowiązki deputowanego do Sejmu nie mogą być łączone z innymi funkcjami państwowymi.

Deputowani do Sejmu powinni reprezentować naród Litwy. Obowiązki deputowanego do Sejmu nie mogą być łączone z innymi funkcjami państwowymi.

Wszyscy deputowani do Sejmu mają prawo pracować w Sejmie. Obowiązki deputowanego do Sejmu nie mogą być łączone z innymi funkcjami państwowymi.

Deputowani do Sejmu powinni reprezentować naród Litwy. Obowiązki deputowanego do Sejmu nie mogą być łączone z innymi funkcjami państwowymi.

Wszyscy deputowani do Sejmu mają prawo pracować w Sejmie. Obowiązki deputowanego do Sejmu nie mogą być łączone z innymi funkcjami państwowymi.

Deputowani do Sejmu powinni reprezentować naród Litwy. Obowiązki deputowanego do Sejmu nie mogą być łączone z innymi funkcjami państwowymi.

Wszyscy deputowani do Sejmu mają prawo pracować w Sejmie. Obowiązki deputowanego do Sejmu nie mogą być łączone z innymi funkcjami państwowymi.

Deputowani do Sejmu powinni reprezentować naród Litwy. Obowiązki deputowanego do Sejmu nie mogą być łączone z innymi funkcjami państwowymi.

Wszyscy deputowani do Sejmu mają prawo pracować w Sejmie. Obowiązki deputowanego do Sejmu nie mogą być łączone z innymi funkcjami państwowymi.

Deputowani do Sejmu powinni reprezentować naród Litwy. Obowiązki deputowanego do Sejmu nie mogą być łączone z innymi funkcjami państwowymi.

Wszyscy deputowani do Sejmu mają prawo pracować w Sejmie. Obowiązki deputowanego do Sejmu nie mogą być łączone z innymi funkcjami państwowymi.

Deputowani do Sejmu powinni reprezentować naród Litwy. Obowiązki deputowanego do Sejmu nie mogą być łączone z innymi funkcjami państwowymi.

Wszyscy deputowani do Sejmu mają prawo pracować w Sejmie. Obowiązki deputowanego do Sejmu nie mogą być łączone z innymi funkcjami państwowymi.

Deputowani do Sejmu powinni reprezentować naród Litwy. Obowiązki deputowanego do Sejmu nie mogą być łączone z innymi funkcjami państwowymi.

Wszyscy deputowani do Sejmu mają prawo pracować w Sejmie. Obowiązki deputowanego do Sejmu nie mogą być łączone z innymi funkcjami państwowymi.

(Dokończenie na str.)

414

(Dokończenie ze str. 2)

więcej niż dwie kadencje z... republiki nie może być jed...

deputowanego do Sejmu, jak... zająwować innego stano...

z wyjątkiem przypadków zastrzeżonych... specjalnie w Konstytucji;

6) w plynich przypadkach ogłasza... stan nadzwyczajny w republice i p...

Realizując przyznane mu pełnomocnictwa... prezydent wydaje akty pozaustawo...

Osoba prezydenta Republiki Litewskiej... jest nietykalna: dopóki zajmuje swój...

Prezydent może być przed terminem... odwołany z urzędu tylko w razie p...

W razie śmierci prezydenta lub w in...nych przypadkach, gdy nie może pełn...

Prezidium Rady Najwyższej i poszczególnych... sędziów Sądu Najwyższego i sędzi...

Sędziowie są niezawisli, kierują się... tylko ustawą i własnym sumieniem.

Prezidium Sądu Najwyższego i sędzi... Sądu Najwyższego mianuje prezy...

Wszystcy sędziowie są mianowani... na 12 lat. (Alternatywa — wszyscy...

Sędzia może być przed terminem... odwołany ze stanowiska, gdy uprow...

Prokuratura w swej działalności kieruje... się wyłącznie Konstytucją i ustawami.

Prokuratura Republiki Litewskiej... mianuje prezydent Republiki Litewskiej...

W Republice Litewskiej istnieje państwowa... instytucja nadzoru konstytucyjnego.

Nadzór konstytucyjny realizuje Sąd... Konstytucyjny.

Wieloletni nadzór konstytucyjny... realizuje Sąd Konstytucyjny.

Wieloletni nadzór konstytucyjny... realizuje Sąd Konstytucyjny.

Wieloletni nadzór konstytucyjny... realizuje Sąd Konstytucyjny.

Wieloletni nadzór konstytucyjny... realizuje Sąd Konstytucyjny.

Wieloletni nadzór konstytucyjny... realizuje Sąd Konstytucyjny.

Wieloletni nadzór konstytucyjny... realizuje Sąd Konstytucyjny.

wyjatkami przypadków zastrzeżonych... specjalnie w Konstytucji;

6) w plynich przypadkach ogłasza... stan nadzwyczajny w republice i p...

Realizując przyznane mu pełnomocnictwa... prezydent wydaje akty pozaustawo...

Osoba prezydenta Republiki Litewskiej... jest nietykalna: dopóki zajmuje swój...

Prezydent może być przed terminem... odwołany z urzędu tylko w razie p...

W razie śmierci prezydenta lub w in...nych przypadkach, gdy nie może pełn...

Prezidium Rady Najwyższej i poszczególnych... sędziów Sądu Najwyższego i sędzi...

Sędziowie są niezawisli, kierują się... tylko ustawą i własnym sumieniem.

Prezidium Sądu Najwyższego i sędzi... Sądu Najwyższego mianuje prezy...

Wszystcy sędziowie są mianowani... na 12 lat. (Alternatywa — wszyscy...

Sędzia może być przed terminem... odwołany ze stanowiska, gdy uprow...

Prokuratura w swej działalności kieruje... się wyłącznie Konstytucją i ustawami.

Prokuratura Republiki Litewskiej... mianuje prezydent Republiki Litewskiej...

W Republice Litewskiej istnieje państwowa... instytucja nadzoru konstytucyjnego.

Nadzór konstytucyjny realizuje Sąd... Konstytucyjny.

Wieloletni nadzór konstytucyjny... realizuje Sąd Konstytucyjny.

Wieloletni nadzór konstytucyjny... realizuje Sąd Konstytucyjny.

Wieloletni nadzór konstytucyjny... realizuje Sąd Konstytucyjny.

Wieloletni nadzór konstytucyjny... realizuje Sąd Konstytucyjny.

Wieloletni nadzór konstytucyjny... realizuje Sąd Konstytucyjny.

Wieloletni nadzór konstytucyjny... realizuje Sąd Konstytucyjny.

Wieloletni nadzór konstytucyjny... realizuje Sąd Konstytucyjny.

Wieloletni nadzór konstytucyjny... realizuje Sąd Konstytucyjny.

Wieloletni nadzór konstytucyjny... realizuje Sąd Konstytucyjny.

polowa wszystkich deputowanych do Sejmu. Członek Gabinetu Ministrów powin...

Jeżeli Sejm wyraża wotum nieufności... poszczególnemu ministrowi, to minister...

Gabinet Ministrów składa się pełnomocnic... twami Sejmowi po kolejnych wybo...

Ministrowie kierują powierzonymi im... dziedzinami zarządzania i osobiście...

Ogólne sprawy administracji państwo... wej Gabinet Ministrów rozpatruje i r...

Sądy w Republice Litewskiej są niezawis... le i wyłącznie one realizują wymiar...

Sądy ze specjalnymi pełnomocnictwami... na Litwie nie mogą być tworzone.

Organizacje sądów ustala ustawa o... strukturze sądownictwa.

Sędziowie są niezawisli, kierują się... tylko ustawą i własnym sumieniem.

Prezidium Sądu Najwyższego i sędzi... Sądu Najwyższego mianuje prezy...

Wszystcy sędziowie są mianowani... na 12 lat. (Alternatywa — wszyscy...

Sędzia może być przed terminem... odwołany ze stanowiska, gdy uprow...

Prokuratura w swej działalności kieruje... się wyłącznie Konstytucją i ustawami.

Prokuratura Republiki Litewskiej... mianuje prezydent Republiki Litewskiej...

W Republice Litewskiej istnieje państwowa... instytucja nadzoru konstytucyjnego.

Nadzór konstytucyjny realizuje Sąd... Konstytucyjny.

Wieloletni nadzór konstytucyjny... realizuje Sąd Konstytucyjny.

Wieloletni nadzór konstytucyjny... realizuje Sąd Konstytucyjny.

Wieloletni nadzór konstytucyjny... realizuje Sąd Konstytucyjny.

Wieloletni nadzór konstytucyjny... realizuje Sąd Konstytucyjny.

Wieloletni nadzór konstytucyjny... realizuje Sąd Konstytucyjny.

Wieloletni nadzór konstytucyjny... realizuje Sąd Konstytucyjny.

Wieloletni nadzór konstytucyjny... realizuje Sąd Konstytucyjny.

Wieloletni nadzór konstytucyjny... realizuje Sąd Konstytucyjny.

Konstytucyjny (Rada Konstytucyjna),... który (która) składa się z 9 członków.

Kompetencje i tryb działalności Sądu... Konstytucyjnego (Rady Konstytucyjnej)

SYSTEM KONTROLI PAŃSTWOWEJ

Na system kontroli państwowej składa... się: instytucje kontrolera państwowego,

Kontroler państwowy nadzoruje ochro... nę majątku państwowego, realizację...

Kierownicy instytucji systemu kontroli... państwowej są odpowiedzialni i pod...

Kierowników tych instytucji mianuje i... odwołuje prezydent po uzyskaniu upr...

SAMORZĄD LOKALNY

Powiatom, miastom i gminom gwaran... tuje się prawo samorządu w granicach...

Gabinet Ministrów planuje, aby samo... rząd lokalne realizowały swe funkcje...

ZMIANA KONSTYTUJCJI REPUBLIKI LITEWSKIEJ

Ustalenie Konstytucji, że „Państwo... Litewskie jest niepodległą republiką...

Ustalenie Konstytucji w sprawie pełno... mocnictw Sejmu, prezydenta, Gabinetu...

ZAZOZENIA KOROWE I PRZEJSCIOWE

Podstawy koncepcji Konstytucji Repu... bliki Litewskiej na mocy uchwały...

Podstawy koncepcji Konstytucji Repu... bliki Litewskiej przygotowała p...

W. Landsbergis — kierownik grupy, J. Bulawas, A. Dzegoraitis, K. Galg...

Wieloletni nadzór konstytucyjny... realizuje Sąd Konstytucyjny.

Wieloletni nadzór konstytucyjny... realizuje Sąd Konstytucyjny.

Wieloletni nadzór konstytucyjny... realizuje Sąd Konstytucyjny.

Wieloletni nadzór konstytucyjny... realizuje Sąd Konstytucyjny.

Wieloletni nadzór konstytucyjny... realizuje Sąd Konstytucyjny.

Wieloletni nadzór konstytucyjny... realizuje Sąd Konstytucyjny.

Wieloletni nadzór konstytucyjny... realizuje Sąd Konstytucyjny.

Wieloletni nadzór konstytucyjny... realizuje Sąd Konstytucyjny.

OPASANIE OMONOWCÓW...

W centrum uwagi ponownie... posternek kontrolny...

Naczelnik służby ochrony granicy... Departamentu Ochrony Kraju...

W ogóle, odnosi się wręcz... nie, że bandy omonowców co...

Wieloletni nadzór konstytucyjny... realizuje Sąd Konstytucyjny.

Wieloletni nadzór konstytucyjny... realizuje Sąd Konstytucyjny.

Wieloletni nadzór konstytucyjny... realizuje Sąd Konstytucyjny.

ŚWIĘTO W TROKACH

W wigilię dnia świętego Jana... Nepomucena mieszkańcy Trok...

Wieloletni nadzór konstytucyjny... realizuje Sąd Konstytucyjny.

Wieloletni nadzór konstytucyjny... realizuje Sąd Konstytucyjny.

Wieloletni nadzór konstytucyjny... realizuje Sąd Konstytucyjny.

Wieloletni nadzór konstytucyjny... realizuje Sąd Konstytucyjny.

Wieloletni nadzór konstytucyjny... realizuje Sąd Konstytucyjny.

żo, aby również w warunkach... obecnego braku towarów...

Stowem, wszyscy postarali... się, aby święto miasta wypadło...

Jerzy SOBILIS, kor. wł. „K. W.”

ZAPROSZENIE DO WSPÓŁPRACY

Na biurku kierownika wydziału... rolnego Święciańskiego Samorządu...

Wieloletni nadzór konstytucyjny... realizuje Sąd Konstytucyjny.

ma konkretny cel. Chcemy za... kupić urządzenia, zapoznać się...

Nikołaj NIEZAMOW, kor. „K. W.”

XIV MIĘDZYNARODOWE ZAWODY W PIĘCIOBOJU NOWOCZESNYM O NAGRODY „KURIERA WILEŃSKIEGO” TRADYCJA ŻYJE!

Kiedy przed dwoma laty, w maju 1989 roku, na zakończenie tradycyjnych XIII zawodów w pięcioboju nowoczesnym o nagrody „Czerwonego Sztandaru” rozdaliśmy najlepszym...

Zmian w tym okresie zaszczyt nie miały: prawdziwe „trzęsienie ziemi” przeżył były Republikański Komitet Kultury Fizycznej i Sportu, przemianowując się w departament, a reorganizacyjny rogardiasz...

Co się odwidło - to nie uciekło. Wraz z Wacławem Kalininem - obecnym sekretarzem odpowiedzialnym federacji pięcioboju nowoczesnego RL, a od niepomnianych czasów niezawodnym kołem zamachowym naszej imprezy...

„Kuriera Wileńskiego” ponownie wolają na start.

Wszystko wskazuje na to, że i tym razem w gronie rywali - 5 prób nie zabraknie mistrzów nad mistrze, gdyż do Wilna (jeśli wierzyć zgłoszeniom) zjadą przedstawiciele z całego Związku Radzieckiego...

Zawody rozpoczynają się jutro od szermierki o godz. 10, a walki odbędą się w Wileńskiej Hali Lekkoatletycznej przy ul. Zemalce.

W niedzielę - dwie dalsze konkurencje: o godz. 12 - pływanie (w otwartym basenie „Zalgrisu”) oraz strzelanie (pocz. o godz. 15) na strzelnicę „Dynamo”.

Trudno powiedzieć, kto tym razem znajdzie się na nim. Przed dwoma laty w klasyfikacji indywidualnej na trzech pierwszych stopniach stali reprezentanci Litwy: Arunas Baranuskas, Tomas Narkus i Wladimir Dolgow...

Henryk MAZUL

ANGIELSKA STATYSTYKA

Niewykwalifikowany robotnik otrzymuje w Anglii 908 funtów miesięcznie, wykwalifikowany - 1308. W kraju tym zarejestrowano 6 proc. bezrobotnych.

AMERYKAŃSKA STATYSTYKA Jeden robotnik zatrudniony w przemyśle samochodowym ZSRR wytwarza rocznie 5-6 aut, w USA - 12-13, w Japonii - 35-45, „Ford Motors” jeszcze w 1992 r. produkować rocznie 1 mln 250 tysięcy samochodów.

ILE „ZJADAMY” PAPIERU? Ostatnio nasze gazetowce kiosków i kawiarni zaczęli się zastanawiać nad tym, jak wiele papieru zużywają do 30 kwietnia wykorzystaliśmy prawie dwa razy więcej papieru rodzimego i kanadyjskiego niż nowożytności.

ADAMOWI MALDZISOWI - MEDAL SKORYNY

Grupa naukowców i działaczy Kultury Białorusi wręczyła medal Franciszka Skoryny. Nagrodę tę przyznaje się za osiągnięcia w dziedzinie odrodzenia narodowego, propagandy kultu-

NA „HALI” Coraz więcej na bazarze „Hala” kwiatów, coraz mniej mięsa, innych towarów. Prawdopodobnie latem będzie jeszcze gorzej...

W MEJSZAGOLE Ubiegłej niedzieli w Mejszagole zanotowano tylko nieznaną wahańca ceny: krowy kosztowały 3,5-4 tys. rb., prosięta - 300-350 rb. za parę, cielęta - 350 rb.

BANK LITEWSKI SKUPIJE Dolar (USA) - 32 rb., marka niemiecka - 18,70 rb., szyling austriacki - 2,60 rb., funt angielski - 55 rb., gulden holenderski - 16,50 rb., korona duńska - 5 rb., dolar kanadyjski - 28 rb., frank francuski - 5,50 rb., szwedzka korona - 5,20 rb., dolar australijski - 25 rb., frank szwajcarski - 22 rb., norweska korona - 4,80 rb.

Telewizja

SOBOTA, 18 MAJA

Wilno

9.00 - Wiadomości 9.15 - Sygnał z Kłajpedy. 10.15 - Program dla dzieci. 11.15 - Program białoruski. 11.35 - Koncert. 12.10 - Sport 13.10 - Spektakl Litewskiej TV „Heda - Gabler” H. Ibsena. 15.40 - Rosyjski demokraci o udziale armii sowieckiej w wydarzeniach styczniowych. 16.10 - Audycja w jęz. rosyjskim. 17.10 - Okno: wiadomości ze świata. 17.50 - Anim. 18.10 - Wiadomości. 18.20 - Telefon pytań i życzeń „Przeglądu krajowego”. 19.10 - Wiadomości (pol.). 19.20 - W gościnie u Danute. 20.00 - Dobranoc. 20.30 - Panorama. 21.00 - Film dok. 22.15-23.25 - Zagroda. Pierwsza bruzda. 23.00 - Wiadomości wieczorne (lit., ros.). 23.40 - Nocny seans.

Warszawa

9.35 - „Ziarno” - program redakcji katolickiej dla dzieci i rodziców. 10.00 - Wiadomości poranne. 10.10 - „5-10-15” - program dla dzieci i młodzieży. 11.40 - „Na zdrowie” - program rekreacyjny. 12.00 - Wojskowy program publicystyczny. 12.25 - Koncert życzeń. 12.55 - Telegazeta. 13.00 - Francuski program satelitalny. 14.00 - „U siebie” - magazyn mniejszości narodowych. 14.30 - Z Polski rodem - magazyn polonijny. 15.00 - Walt Disney przedstawia. 16.15 - Wesele na Kurpiach - „Zaślubiny”. 16.45 - „Łoża” - magazyn teatralny. 17.10 - Rokendroler. 17.35 - „Butik”. 18.15 - Telexpress. 18.30 - „Bo wolność krzyżami się mierzy” - film dok. poświęcony sylwetce generała Władysława Andersa. 19.50 - Z kamery wśród zwierząt. 20.15 - Dobranoc. 20.30 - Wiadomości. 21.05 - „Pieśń słońca” - film fab. prod. włosko-amerykańsko-angielskiej. 23.10 - Program publicystyczny. 23.35 - Wiadomości wieczorne. 23.50 - Sportowa sobota. 0.25 - „Sceny dziecięce z życia prowincji” - film fab. prod. polskiej.

Moskwa I

6.30 - TV film dok. 6.50 - Filmy animowane. 7.30 - Gimnastyka rytmiczna. 8.00 - TSN. 8.15 - Program rozrywkowy. 8.45 - Twórczość narodów świata. 9.15 - Przedsiębiorczość i biznes. 9.45 - Koncert. 10.45 - Turcja dzisiaj. 11.30 - Zorza. 12.30 - Film dok. 12.50 - Program międzynarodowy „Nowe imiona”. 13.20

Kalendarium

◆ Piątek (17.V) jest 137 dniem 1991 r. Do końca roku 288 dni.

◆ Znak Zodiaku - Byk. ◆ Imieniny: Weroniki, Sławomira, Brunona. ◆ Wschód Słońca - 5.11, zachód - 21.21. Długość dnia 16 godz. 10 min.

Pogoda

Litewska Służba Hydrometeorologiczna przewiduje na 17 maja zachmurzenie z przejaśnieniami, bez opadów. Wiatr o kierunkach zmiennych, umiarkowany. Temperatura 13-15 stopni.

W ciągu następných dwóch dni kłótkowały opady, temperatura w nocy 2-7, w dzień 12-17 stopni.

- Filmy reżysera G. Natanson. 15.00 - TSN. 15.15 - Dialogi polityczne. 16.30 - Razem z tobą, bracie. 18.00 - Panorama międzynarodowa. 18.45 - Film fab. 21.00 - Czas. 21.45 - Pięć plus... 23.35 - Mecz pięciarzy zawodowców o tytuł mistrza świata. 1.35 - TSN.

Moskwa II

8.00 - Gimnastyka. 8.15 - Zdrowie. 8.45 - Film animowany. 9.00 - Suita koncertowa z baletu P. Czajkowskiego „Spłacia królewna”. 9.30 - Mistrzostwa USA w koszykówce zawodowców. 10.30 - Wideokanał „Wspólnota”. 11.30 - Program Rosyjskiej TV. 13.30 - Wideokanał „Wspólnota”. 15.00 - TV program „Rodzina”. 15.55 - Collage. 16.00 - Program Rosyjskiej TV. Film strajków w Rosji. 16.40 - Filmy animowane. 17.00 - Koncert. 18.00 - Piłka nożna „Spartak” (Moskwa) - „Lokomotywa”. 19.50 - Koncert. 20.00 - Program informacyjny Rosyjskiej TV. 20.15 - Dobranoc. 20.30 - Film dok. 21.00 - Czas. 21.45 - B. Smetana. „Pieśń czajki” na chórze i orkiestrze. 22.00 - Program Rosyjskiej TV. 23.15 - Koncert dla dzieci Czernobyla. 24.00 - TV konkurs młodych wykonawców piosenek estradowych. 1.20 - Międzynarodowe zawody kajakarzy i kanadyjkarzy.

NIEDZIELA, 19 MAJA

Wilno

9.00 - Wiadomości. 9.15 - Niedzielnie kazanie. 9.30 - W niedzielny poranek. 11.00 - Program „Ojczyzna”. 12.30 - Język litewski. 13.00 - Niedzielną muzyką. 13.20 - Przedstawienie teatru z Kowna. „Borowczka”. 14.05 - Zdrowie. Forum TV na temat zdrowego odżywiania. 15.15 - Koncert życzeń. 16.00 - Rozmowa wileńska. 17.00 - Audycja religijna. 17.20 - Na przełomie wieków. 18.00 - Wiadomości. 18.10 - Film fab. „Małżeństwo z wychodnym”. 19.45 - Pamiętaj o sobie. 20.00 - Dobranoc. 20.30 - Panorama. 21.00 - W salach koncertowych świata. 22.30 - Wiadomości kulturalne. 23.00 - Wiadomości wieczorne (lit., ros.).

Warszawa

9.55 - Program dnia. 10.00 - Dla młodych widzów: „Rzykanci” (8) - serial dok. prod. hiszpańskiej. 12.25 - Notowania, czyli co się opłaca rolnikowi. 12.50 - Koncert życzeń. 13.25 - „Reprezentacyjna” - program dok. 13.50 - Dla dzieci: „Teżowcy Music-Box”. 14.35 - Magazyn „Morze”. 14.55 - Wesele na Kurpiach - „Oczipiny”. 15.45 - Pieprz i wanilia. 16.30 - Z archiwum Teatru Telewizji: Zdzisław Skowroński „Mistrz”. 17.50 - Telewizjer. 18.15 - Telexpress. 18.35 - Magazyn operowy. 19.15 - „Smak życia”. 20.00 - Wieczorynka. 20.30 - Wiadomości. 21.05 - „Drzewo pachnące imbirami” (1) - serial prod. ang. 22.05 - Kabaret Olgi Lipińskiej. 22.55 - 7 dni - świat. 23.25 - Sportowa niedziela. 23.55 - Wiadomości wieczorne. 0.10 - Studio festiwalowe Studenckiego Festiwalu Piosenki.

Moskwa I

6.30 - TV film dok. 7.00 - Zorza. 8.00 - TSN. 8.15 - TV konkurs rodzin sportowych. 8.45 - Ciągłenno „Sportlot”. 9.00 - Wczesny rankiem. 10.00 - Służę Ojczyźnie. 11.00

KTO URODZIŁ SIĘ 17 MAJA

Jest zapobiegliwy i... do majtaku.

Wie czego pragnie, ma ją w swoim... w jego dążeniach... trwały.

Karierę swą może... nieź dzięki malżeństwu... wymowny.

Czego się strzeż... chaj ma się na... przed wybuchami... zrodzić.

Kobieta dziś... winna dążyć do... dać na siebie oddziały... chlebny i nie porwał... na zbytnie uleganie... ciałom lub sympatiom... za daleko.

Jak wychować... urodzone. Jest... pozostawione samemu... staje się nieustępliwy... liwie na cierpienia, jak... innym. Wieszcież... nim silna zmysłowość.

Trzeba je przyzwyczaić... uprzejmości, usłupliwości... patii dla wszystkiego, co...

- Program rozrywkowy... Klub podrózników... Godzina dla wa... 14.00 - 15.00 - TSN. 15.15 - W... pokolenie wybiera... 15.30 - Wiele losów - jeden... 16.35 - Koncert... 18.10 - Filmy W... 19.00 - Koncert... fab. „Złotych autów... 21.00 - Czas. 21.45 - Cz... 22.30 - „Przytłek kom... ta”. 23.35 - TSN. 23.40 - Koncert.

Moskwa II

8.00 - Gimnastyka... Filmy animowane... reżysera M. Serkowa... Futbol amerykański... Kulturalne stolice... - Program Rosyjskiej... - 11.45 - Film muzyczny... - „Jaki „Jeralt”. 12.00 - Spiewa E. Molodtowa... Z III Nadzwyczajnego... du Departamentu... RFSRR. 15.00 - Stałob... prezentacje Korei... 16.00 - Program... dowy. 17.00 - Program... syjskiej TV. Wykonaw... tradycja K. Nowikow... Teatr Rosyjskiej... - Telewizja autorska... Dobranoc. 20.30 - C... autorska. 21.00 - C... - Filmy animowane... lych. 22.00 - Program... syjskiej TV. 23.00 - Program... 23.15 - Cd. Wieczor... technego. 24.00 - F... ręcznej CSKA - B... gosławia). 0.40 - M... rodowe zawody kajakarzy... nadyjkarzy.

Zespół Niemiecki... Państwowego Prześ... razy globalnego... Władysławowi Henryk... Tadeuszowi Narutow... z powodu zgonu Ojca

Zastępca redaktora Krystyna ADAMOWICZ

OGŁOSZENIA ORAZ REK... PRZYJMujemy przy ul. S... (tel. 61-68-81) od godz. 9 do 17

KURIER Wileński

Dziennik społeczno-polityczny Rady Najwyższej i Rządu Republiki Litewskiej. Ukazuje się od 1 lipca 1953 r.

Nasz adres: 232024, Wilno, ul. Subocz 5.

Indeks 67218. Cena 10 kop. Zam nr 936. Nr rejestracji - 322. Drukarnia „Wiltis”.

TELEFONY: Redaktor - 61-15-16, zastępcy redaktora, sekretarz odpowiedzialny - 61-38-34.

Działy: państwa i samorządu terenowego; ekonomiczny - 62-97-19; etyki, rodziny i prawa; szkolnictwa i młodzieży; literatury i sztuki; felietonów i sportu - 61-71-25; życia politycznego; listów - 22-37-38; życia wsi; korespondentów - 22-42-46; stołeczny oraz aktualności; handlu, usług i komunikacji - 61-15-16.